

PREDMET UVOD V PRAVO

1. Kaj je predmet preučevanja teorije države in prava?
2. Katera teorija države in prava je monistična?
3. Pojasni sociološke, politološke in ekonomske vidike pravne norme.
4. Pojasni vrednostni vidik prava.
5. Katera vprašanja preučuje filozofija prava?
6. Navedi nekaj značilnih poklicev, ki se ukvarjajo s pravom.
7. Opisi nastanek teorije države in prava kot pedagoškega predmeta v Sloveniji.
8. Kakšno je razmerje med teorijo države in prava in pozitivnopravnimi znanostmi?
9. Katere naloge ima teorija države in prava kot uvodni pedagoški in znanstveni predmet in kakšne kot sklepi?
10. Kako razumeš osredotočenost teorije države in prava na moderno pravo in na moderno državo po eni strani ter na slovensko državo in slovensko pravo na drugi?
11. Kako je predmet Uvod v pravo umeščen v učni načrt Visoke upravne šole v razliko od učnega načrta Pravne fakultete?
12. Navedi in opredeli glavne vsebinske sklope oziroma poglavja učnega načrta za predmet Uvod v pravo.
13. Kakšno je razmerje med filozofijo prava in teorijo države in prava kot študijskim predmetom?
14. Kaj razumeš z gnoseološko, kaj z ontološko in kaj z aksiološko problematiko filozofije prava?
15. Kaj opredeljuje in določa človeško družbo?
16. Katere so glavne vrste družbenih dejavnosti?
17. Kakšno je razmerje med človeško družbo in človeštvom?
18. Katere so glavne zgodovinske razvojne stopnje organizacije človeške družbe?
19. Kaj predvsem uravnava družbeno dejavnost ljudi?
20. Kaj so socialne zapovedi?
21. Ali so nasveti in priporočila tudi družbena pravila?
22. Kaj je dispozicija in kaj sankcija družbenega pravila?
23. Katere glavne vrste sankcij poznaš?
24. Kaj je družbena organizacija v dinamičnem in kaj v strukturnem oziru?
25. Kaj je značilno za državno organizacijo kot posebno obliko družbene organizacije?
26. Kaj je država?
27. Na katere načine država dosega svoje cilje? S katerimi sredstvi razpolaga v te namene?
28. Kateri so temelji legitimnosti države?
29. Kako je organizirana moderna država?
30. Navedi in oriši pet najbolj pomembnih teorij o državi.
31. Navedi nekaj najbolj znanih teoretikov države.
32. Značilnosti antičnih in srednjeveških predhodnic države – polis, civitas, res publica, regnum, vladarski absolutizem
33. Značilnosti liberalne meščanske države?
34. Razloči med avtoritarno (tudi policijsko) državo na eni strani ter liberalno in pravno državo na drugi.
35. Katere značilnosti ima socialna država ali država blaginje?
36. Kaj je totalitarna država? Navedi nekaj zgodovinskih primerov.
37. Kaj je državna organizacija v širšem pomenu? Katere so njene glavne sestavine?
38. Kateri sta dve glavni razsežnosti državne oblasti v ožjem pomenu?
39. Kaj je zunanja suverenost države?
40. Kateri so atributi notranje suverenosti države?
41. Kaj je državni organ? Kakšna so razmerja med državnimi organi?
42. Kako je opredeljeno delovno področje državnega organa? Kako se določi pristojnost državnega organa?
43. Opredeli centralni, lokalni in samoupravni značaj določenih državnih organov.
44. Kakšna so razmerja med lokalnimi samoupravnimi organi in osrednjimi državnimi organi?
45. Kaj pomeni »pristojnost o pristojnosti«?
46. Kakšna je razlika med enoosebnimi in med kolegijskimi organi?
47. Razločevanje med demokratičnimi, avtokratičnimi in birokratičnimi organi.
48. Delitev državnih organov na zakonodajne, izvršilno-upravne in sodne.
49. Ali je pravo bistvena prvina države?
50. Katere oblike vladavine poznaš?
51. Katere pa so najbolj znane oblike državne oblasti?

52. In katere so oblike političnega sistema?
53. Katere so oblike državne ureditve?
54. Kateri dejavniki determinirajo izoblikovanost države?
55. Kako pomembna determinanta izoblikovanosti države so pravna oziroma ustavna pravila?
56. Kako je lahko organiziran državni poglavar? Kakšen je njegov pravni položaj?
57. Kaj je značilno za monarhijo? Katere vrste monarhij lahko razlikujemo?
58. Kaj je značilno za republiko? Katere oblike republike poznamo glede na obliko državne oblasti?
59. Kaj pomeni ugotovitev, da je državna oblast ena in nedeljiva?
60. Pojasni načelo enotnosti oblasti.
61. Razloži načelo delitve oblasti.
62. Navedi dva najbolj pomembna teoretika načela delitve oblasti iz zgodovine pravne misli.
63. Kaj razumeš s sistemom zavor in ravnovesij?
64. Opiši bistvene značilnosti parlamentarnega sistema. Kakšen je v tem sistemu položaj državnega poglavarja in kakšen položaj vlade?
65. Razloži vprašanje zaupnice oziroma nezaupnice vladi. Kaj je konstruktivna nezaupnica?
66. Kakšna je vloga parlamentarne opozicije?
67. Kje je zgodovinski izvor parlamentarnega sistema?
68. Katere so bistvene značilnosti predsedniškega sistema?
69. Kaj je impeachment predsednika?
70. Kako deluje predsedniški sistem v njegovi domovini, v ZDA?
71. Navedi primer mešanih oblik državne oblasti.
72. Kateri sistem je demokratična inačica načela enotnosti oblasti? Pojasni.
73. Zakaj skupščinskega sistema v socializmu ne moremo šteti za demokratičnega?
74. Opiši švicarski skupščinski sistem.
75. Kakšna je vloga sodstva v sistemu delitve oblasti?
76. Kateri dve bistveni sestavini ima demokratična država?
77. Pojasni razliko med posredno in neposredno demokracijo.
78. Kateri dve vrsti razmerij sta bistveni za posredno demokracijo?
79. Kakšna je lahko narava poslančevega mandata?
80. Kako je v slovenski ustavni ureditvi določen mandat poslancev Državnega zbora?
81. Kakšna je vloga političnih strank v demokraciji?
82. Zakaj so temeljne pravice ključna sestavina demokracije? Kakšna je njihova narava, funkcija in pravna oblika?
83. Kateri mehanizmi zagotavljajo dejansko varstvo človekovih pravic?
84. Kakšna je avtokratična država glede na obliko političnega sistema?
85. Navedi tipične sodobne avtokratične države. Kateri mehanizmi določajo funkcioniranje avtokratične države?
86. Oriši značilnosti stalinistične države kot totalitarnega političnega sistema.
87. Pojasni centralizacijo in decentralizacijo razmerij med državnimi organi.
88. Kaj je unitarna država?
89. Kakšna je federativna država? Kdo je v njej nosilec državne suverenosti?
90. Kakšna je običajno sestava zveznega parlamenta?
91. Kaj je konfederacija? Navedi nekaj zgodovinskih primerov konfederacije.
92. Opredeli pojem pravne države.
93. Kako je urejeno delovanje javnih uslužbencev v pravni državi v razliko od absolutne monarhije?
94. Pojasni načeli pravne enakosti in predvidljivosti.
95. Pojasni izvor in vsebino načela vladavine prava (rule of law).
96. Kakšno je razmerje med demokracijo in pravno državo?
97. Kaj je liberalna država?
98. Kaj je norma kot predpis?
99. Kaj pa je norma v pomenu normalnega, običajnega ravnanja?
100. Razlika med družbenimi pravili in naravnimi zakoni?
101. Kaj je predmet tehničnih pravil?
102. Kateri značilni subjekti ustvarjajo družbene norme?
103. Kako se delijo družbene norme glede na predmet, ki ga urejajo?
104. Kakšno funkcijo ima sankcija? Kdo vse lahko izvršuje sankcijo? Kakšne so sankcije?
105. Opredeli pravna pravila v razliko od drugih vrst družbenih pravil.
106. Kakšne so naravne meje pravnega urejanja? Kateri družbeni odnosi se po svoji naravi upirajo pravnemu urejanju?

107. Podaj definicijo prava.
108. Katera razmerja ureja mednarodno javno pravo in kako?
109. Katera pravila so urejala sožitje med ljudmi v praskupnosti?
110. Oriši zgodovinski razvoj prava.
111. Navedi nekaj zgodovinsko izoblikovanih tipov prava.
112. Kakšne so bile značilnosti sužnjelastniškega prava?
113. Oriši značilnosti fevdalnega prava.
114. Kako je začelo nastajati sodobno meščansko pravo? Kateri pravodajni procesi so ga spodbujali in pogojevali?
115. Navedi nekaj zgodovinsko prvih kodifikacij pravnih vej.
116. Kaj je značilno za zgodovinsko prve ustave?
117. Katere so bistvene značilnosti modernega prava?
118. Kaj je pravni red?
119. Kateri dve bistveni sestavini ima pravni red?
120. Kako opredeljujemo pravno v razliko od protipravnega ravnanja?
121. Kdaj je pravni red družbeno učinkovit in kaj pogojuje njegovo učinkovitost?
122. Katere so normativne sestavine pravnega reda?
123. Kaj so pravni akti?
124. Na katere glavne vrste delimo pravne akte?
125. Kaj so pravni subjekti?
126. Kaj so pravna razmerja?
127. Kaj je pravica v pravnem pomenu ?
128. Kaj je pozitivno pravo?
129. Kaj je objektivno pravo v razliko od subjektivnega prava?
130. Kateri dve bistveni sestavini ima vsako pravno pravilo?
131. Kdo je naslovljenec ali adresat?
132. Kaj je faktična in kaj normativna sestavina pravne sankcije?
133. Quis custodiet custodes? Vprašanje sankcioniranja najvišjih državnih organov, ki sami ustvarjajo pravne norme.
134. Kakšna je pravna narava predpisov (ustavnih določb), ki urejajo izvrševanje vrhovne oblasti?
134. Kaj so leges imperfectae?
135. Katera pravna pravila so splošna in abstraktna?
136. Opredeli dispozicijo, hipotezo in sankcijo kot bistvene sestavine vsakega predpisa.
137. Katere pravne norme so abstraktne in hkrati posamične oziroma individualne?
138. Pojasni razliko med primarno in sekundarno hipotezo.
139. Pojasni razliko med primarno in sekundarno dispozicijo.
140. Razloži posebni način izražanja dispozicije v kazenskem pravu.
141. Kaj je delikt?
142. Razloži posebni način izražanja dispozicije v ustavnem pravu človekovih pravic.
143. Ali lahko istovetimo abstraktno in splošno ter konkretno in individualno pravno pravilo?
144. Katere so abstraktne splošne norme in katere so abstraktne individualne norme?
145. Kaj so konkretne pravne norme? Navedi nekaj značilnih primerov konkretnih pravnih norm.
146. Ali so vse konkretne norme tudi individualne (posamične)? Ali pa je konkretna norma lahko tudi generalna (splošna)?
147. Katere štiri glavne sestavine ima abstraktno pravno pravilo?
148. Katere tri glavne vrste pravnih norm razlikujemo glede na vsebino predpisanega ravnanja?
149. Kaj so organizacijske norme?
150. Kaj je ius cogens? Katere so značilne kogentne norme?
151. Kaj pa je ius dispositivum? Navedi nekaj značilnih dispozitivnih norm.
152. Kaj je lex contractus?
153. Zakaj se dispozitivne norme uvrščajo med alternativne norme?
154. Pojasni naravo pravnih norm, ki dajejo upravnemu organu pravico prostega preudarka. Zakaj te norme niso alternativne, ampak so kategorične?
155. Kakšen je pomen diskrecijske oblasti? V čem se diskrecijska pravica loči od samovoljnega (arbitrnega) ravnanja in v čem se loči od prekoračenja (zlorabe) oblasti?
155. Katere vrste pravnih norm razlikujemo glede na stopnjo odrejenosti njihove vsebine?

156. Kaj izražajo pravne opredelbe? Ali pravne definicije lahko uvrstimo med pravne norme? V čem vidiš pomen in v čem problematičnost pojmovne klasifikacije pravnih norm?
157. Kateri dve ključni lastnosti prava opredeljujeta njegovo pozitivnost?
158. Katere njegove lastnosti prispevajo k avtonomnemu značaju prava?
159. Katero pravo pa je heteronomno?
160. Kaj je bistvo pravne kršitve?
161. Pojasni latinski rek *ignorantia iuris nocet*. Ali poznate kako izjemo od tega pravila, ki jo dopušča kazensko pravo?
162. Kateri dve osnovni obliki ima lahko kršitev primarne dispozicije pravne norme?
163. Kaj je značilno za delikt kot vrsto pravne kršitve?
164. Obrazloži pojav pravne kršitve pravic v razliko od delikta.
165. Na katere tri vrste se delijo delikti glede na stopnjo ogroženosti pravno varovanih dobrin ali vrednot?
166. V čem vidite glavne razlike med kaznivimi dejanji in med upravnimi prekrški?
167. Opredelite civilne delikte.
168. Ali lahko predstavljajo določena dejanja hkrati kazenski in civilni delikt?
169. Kaj so dolozni (naklepni) delikti?
170. Kaj so kulpozni delikti. V katerih primerih govorimo o storilčevi malomarnosti?
171. Kaj je kvazidelikt ali kulpozni civilni delikt?
172. Katera vrsta deliktov so disciplinski prekrški in disciplinski prestopki? Kaj je značilno za disciplinske kazni?
173. Naštej nekaj značilnih vrst družbenih norm. Kakšne sankcije imajo ne-pravna pravila?
174. V čem je značilnost pravnih sankcij?
175. Kaj je normativna prvina pravne sankcije?
176. Kaj je materialna prvina sankcije v primeru kaznivih dejanj?
177. Kaj je materialna prvina sankcije pri civilnih deliktih ali pri kvazideliktih?
178. Navedi nekaj glavnih vrst kazenskih sankcij.
179. Katere so običajne sankcije upravnih prekrškov?
180. Kako so lahko sankcionirani protipravni akti?
181. Kaj je značilno za restitutivne sankcije, kaj pa za retributivne sankcije?
182. Kaj je namen kaznovanja?
183. Kako se izreka kazen v mandatnem postopku?
184. Ali so pravna načela vrsta pravnih pravil ali pa je med obema kakovostna razlika? Kaj izraža pravno pravilo, kaj pa pravno načelo?
185. Razloži naravo temeljnih ustavnih načel v slovenskem pravnem sistemu.
186. Kako se pravna načela operacionalizirajo? Kako se odpravijo konflikti med pravnimi načeli?
187. Kako je opredeljen pravni red kot objektivno pravo in kako kot dinamični proces?
188. Kaj je pravni akt kot prvina dinamičnega pravnega procesa?
189. Katere bistvene prvine označujejo pravni akt? Kaj je pravna posledica vsakega pravnega akta?
190. Kateri so pravni akti v ožjem in kateri so pravni akti v širšem smislu?
191. Navedi primere pravnih aktov, ki neposredno ustvarjajo nova abstraktna splošna pravna pravila.
192. Navedi primere pravnih aktov, ki posredno ustvarjajo nova individualna konkretna pravna pravila.
193. Kaj je pravni izvor pravnega reda?
194. Pojasni razmerje med notranjo vsebino in zunanji izrazom pravnega akta. Iz katerih razlogov lahko pride do neskladja med vsebino in obliko pravnega akta?
195. Katere tri sestavine ima oblika pravnega akta?
196. Kateri subjekti so upravičeni izdajati pravne akte? Navedi dve glavni vrsti takih subjektov.
197. Kakšen je pomen postopka za izdajanje pravnih aktov? Navedi nekaj značilnih takih postopkov.
198. Kakšne posledice ima lahko kršitev pravil postopka za izdajo pravnega akta?
199. Kakšno je lahko zunanje izrazno sredstvo oziroma oblika, ki naj izrazi vsebino pravnega akta?
200. Kaj je vsebina splošnih pravnih aktov?
201. In kaj je vsebina individualnih pravnih aktov? Navedi primere takih aktov.
202. Kakšna je povezava med abstraktnimi in individualnimi pravnimi akti?
203. Kaj je pravni vir?
204. Kako je pravni red hierarhično urejen? Pojasni njegovo stopnjevitost od najvišjih do najnižjih pravnih aktov.
205. Konkretiziraj hierarhijo pravnih aktov na podlagi primerov.
206. Kakšna so hierarhična razmerja med splošnimi pravnimi akti? Katera načela v tem pogledu uvaja slovenska ustava? Navedi glavne štiri ravni te hierarhije.
207. Pojasni vzporednost hierarhije pravnih aktov in hierarhije državnih organov, ki jih izdajajo.

208. Kaj pojasnjuje teorija stopnjevitosti prava oziroma pravnih aktov ? (98)
209. Kaj razumemo s pojmom formalnih ali sekundarnih pravnih virov? (99)
210. Kaj pa so materialni ali primarni (substancijski) pravni viri? (99)
211. Kaj so spoznavni pravni viri? Navedi nekaj primerov. (99)
212. Kaj je značilni predmet pravnega urejanja? Kaj ne more biti predmet pravnega urejanja? (100)
213. Iz katerih dveh razlogov je potrebno, da so družbena razmerja pravno urejena? (100)
214. Kaj je značilno za programske pravne norme? (101)
215. Opiši različne načine nastajanja formalnih pravnih virov. (102)
216. Kaj razumeš s pravno močjo oziroma s stopnjo pravne veljave pravnega akta? (103)
217. Pojasni hierarhično razmerje nad- in podrejenosti pravnih aktov. (103)
218. Katere značilnosti ima razmerje skladnosti med višjim in nižjim pravnim aktom? (103)
219. V katerih pogledih morajo biti usklajeni pravni akti na isti ravni ali stopnji prava? (103)
220. Razloži argument kronologije. (203)
221. Razloži argument specialnosti. (203)
222. Razloži argument avtoritete. (103)
223. Navedi pravodajne oziroma postavodajne organe. Kakšna so njihova razmerja? (103)
224. Kaj je ustava v formalnem pomenu? (104)
225. Kakšno je vsebinsko in formalno razmerje med ustavo in zakonom? (104)
226. Kakšna je razlika med gibko in čvrsto ustavo? (104)
227. Kaj je ustava v materialnem pomenu? Kaj je materia constitutionis?(104)
228. Kakšna je pravna vloga ustave? (105)
229. Kaj je ustava? Kaj je njena minimalna vsebina? (106)
230. Pojasni formalno lastnost zakona. (107)
231. Pojasni razlike med pojmi ustava, ustavni zakon, ustavni amandma in navadni zakon. (107)
232. Katera dva problemska sklopa predstavljata standardno ustavno stvarino? (108)
233. Kateri državni organ je (naj bo) pristojen urejati pravice in dolžnosti pravnih subjektov? Zakaj? (109)
234. Katera dva sklopa pravic sodita k temeljem državne ureditve? (109)
235. Opiši značilnosti Ustave Republike Slovenije glede na njeno obliko, strukturo in vsebino. (109)
236. Zakaj velja slovenska ustava za moderno in za realistično ustavo? (109)
237. Kakšen je pomen programskih norm v slovenski ustavi? (109)
238. Kako slovenska ustava določa obliko slovenske države? (110)
239. Kakšna sta vsebina in pomen preambule slovenske ustave? (110)
240. Kakšna sta vsebina in pomen splošnih določb slovenske ustave? (111)
241. Katera določila normativnega dela ustave so neposredno uporabljiva? (111)
242. Katera določila slovenske ustave pa niso neposredno uporabljiva? (111)
243. Katera tri razmerja med ustavo in zakonodajalcem izpeljuje slovenska ustava? (112)
244. Katera področja urejajo zakoni? Katero področje prepušča slovenska ustava izključni pristojnosti zakonodajalca (in ustavodajalca)? (112-3)
245. Katera tri pravna načela predstavljajo pravne zapovedi in prepovedi slovenske ustave? (113)
246. Kako slovenska ustava ureja razmerje med zakoni in mednarodnim pravom? Kateri organ odloča o skladnosti zakona z mednarodnim pravom, ki velja v Republiki Sloveniji? (113)
247. Pojasni razlikovanje med splošnimi (generalnimi) in posebnimi (specialnimi) zakoni. (113-4)
248. Kako se zakoni razlikujejo glede na stopnjo popolnosti urejanja področja? (114)
249. Zakaj je delitev zakonov na popolne, temeljne in splošne še posebej značilna za zvezne države? (114)
250. Kakšne možnosti ureja slovenska ustava glede na merilo kvalificirane večine za sprejem zakona? (114)
251. Kaj je značilno za zakonik ali kodeks? (114)
252. Kaj je značilno za izvršilne predpise? (115)
253. Kakšno pooblastilo lahko da zakonodajalec uredbodajalcu? Kaj je izvršilna klavzula? (115)
254. Kaj pomeni izvrševati zakon? Kakšno je razmerje med uredbo in zakonom? (115)
255. Kaj ureja uredba? Česa uredba ne sme urejati? (115-6)
256. Kakšno vlogo dobi uredba v procesu osamosvajanja izvršilne dejavnosti? (116)
257. Katere uredbe so sestavina delegirane zakonodaje? (121)
258. Kaj so avtonomne uredbe? (121)
259. Kaj so uredbe v sili? Navedi njihovo ustavno podlago. (121)
260. Naštej glavne vrste izvršilnih predpisov. (121)
261. Kakšna je funkcija odlokov, pravilnikov, odredb in navodil? Kateri organi izdajajo te podzakonske pravne akte? (121-2)

262. Kdaj je pravno pravilo neposredno avtonomno? (122)
263. Katera pravila so posredno avtonomna? (122)
264. Kaj je značilno za heteronomna pravila? (122)
265. Kaj je pogoj in merilo podružbljenosti pravnega pravila? (123)
266. Naštej nekaj vrst avtonomnega prava. (124)
267. Naštej in pojasni merila razločevanja med avtonomnimi in heteronomnimi pravnimi viri. (123-6)
268. Označi značilnosti naslednjih vrst avtonomnega pravnega urejanja: statut, avtonomno lokalno pravo, kolektivne pogodbe. (126-7)
269. Kaj je morala in kaj moralna sodba? (128)
270. Kaj moralo razlikuje od prava glede na način nastanka, glede na določljivost in glede na sankcijo? (128-9)
271. Katere so tipične moralne sankcije? Katere so notranje in katere zunanje? (129)
272. Kakšno je razmerje med pravom in moralo? (129-30)
273. Zakaj pomeni »pravo kot minimum morale« le navidezno istovetnost med moralo in pravom? (130)
274. Katere dobrine so hkrati predmet prava in morale? (131)
275. Kaj je blanketno pravno urejanje? (131)
276. Navedi nekaj konkretnih primerov, ko je morala vodilo za izvrševanje prava. (131-2)
277. Katera družbena pravila so običaji? Kaj je značilno za običaje? (132-3)
278. Kaj pomeni, da so običaji lahko tudi materialni pravni vir? (134)
279. Kaj so uzance kot običaj (standard) in kot formalni pravni vir? (134-5)
280. Navedi nekaj primerov poklicnih in strokovnih standardov, na katere se sklicuje pravna norma. (135)
281. Pojasni razliko med sklicevanjem (odkazovanjem) na družbeni običaj in vsebinskim prevzemanjem običaja v pravno normo. (136)
282. Kakšno veljavo daje sodbi rek Res iudicata ius facit interpartes? (137)
283. Kakšno veljavo pa ima sodba, katere ratio decidendi učinkuje kot splošno in abstraktno pravno pravilo? (137)
284. Pojasni pojma case law in statute law v anglosaksonskem pravu. (137)
285. Kaj je sodni precedens in kaj precedenčno pravo? (137)
286. Ali so sodbe sodišč lahko formalni pravni vir v evropskem kontinentalnem pravnem sistemu? Zakaj? (137-8)
287. Kako nastaja in se oblikuje ustaljena sodna praksa? (138)
288. Kaj pomeni načelo instančnosti organizacije sodišč? Kakšna je vloga višjih sodišč? (138)
289. Kaj so sodbe stalnice? (139)
290. Kaj je vsebina načelnih odločitev najvišjih sodišč? (139)
291. Ali so v slovenskem pravnem sistemu načelna stališča in pravna mnenja sodišč pravno zavezujoča? (140)
292. V kakšnem smislu je zavezujoče pravno mnenje, ki ga sprejme občna seja Vrhovnega sodišča RS? (140)
293. Kaj so spoznavni pravni viri? Navedi glavne vrste spoznavnih pravnih virov(140)
294. Kaj so uradna glasila? Kakšen je pomen objave pravnega akta v uradnem glasilu? (141)
295. Kaj je vakacijska doba (vacatio legis)? Kakšen je njen pomen?(141)
296. Kakšen je pomen pravne znanosti? Kje najdemo stališča pravne znanosti in pravne stroke? (141)
297. Kdaj in zakaj nastane začetna pravna praznina? (144)
298. Kako pa nastane naknadna pravna praznina? (144)
299. Kaj je predmet pravne praznine? (144)
300. Kako se zapolni pravno praznino? (144)
301. Navedi primer iz kazenskega prava, ko je zapolnjevanje pravne praznine izrečno izključeno. (145)
302. Pojasni načelo pravne kontinuitete, ki ga vsebuje Ustavni zakon za izvedbo temeljne ustavne listine o samostojnosti in neodvisnosti Republike Slovenije z dne 25. junija 1991. (146)
303. Kakšen pomen ima opredelitev, da se v Republiki Sloveniji predpisi bivše Jugoslavije »uporabljajo smiselno«? (146)
304. Obrazloži naslednje metode zapolnjevanja pravnih praznin: analogia legis, analogia iuris, argumentum a contrario, ustaljena pravna praksa, moralna pravila in običaji, precedenčni pravni akt. (146-7)
305. Pojasni razmerje med abstraktnimi (splošnimi) ter individualnimi (posamičnimi) pravnimi akti. (149)
306. Ali se predpisi lahko uporabljajo tudi neposredno, brez individualnim pravnih aktov? (149)
307. kateri dve vrsti subjektov ustanavljajo oziroma izdajajo individualne pravne akte, ki so potrebni za izpolnitev splošnih predpisov? (149)
308. kateri so oblastni in kateri neoblastni individualni pravni akti? (149)
309. Kaj so naloge javne uprave in kakšno funkcijo ima državna uprava? (149)
310. Kako skrbijo upravni organi za izvrševanje pravnih predpisov? (150)
311. Kaj so akti upravnih organov materialne narave? kateri so najbolj značilni akti materialne narave? (150)
312. Navedi dve vrsti oboroženih državnih organov. (150)
313. Navedi in opiši primere konstitutivnega upravnega akta? (150)
314. Navedi in opiši primere upravnih aktov deklaratorne narave. (150)

315. Katerim subjektom nalaga upravni akt določeno ravnanje? Kaj so službeni nalogi? (150)
316. Kaj je splošna naloga sodišč? V kakšne namene uporabljajo sodišča splošne predpise? (150-1)
317. O čem odločajo sodišča? (151)
318. Kako se sproži sodni postopek? (151)
319. Kaj je upravni spor? Kdo ga sproži? (151)
320. Kaj je izvršilni postopek sodišča? Kaj je izvršilni naslov? (151)
321. Kaj je sodba? Katere druge akte tudi izdajajo sodišča? (151)
322. Pojasni razliko med predpisi, ki so formalno zakoniti in tistimi, ki so materialno zakoniti. (152)
323. V čem se kaže neodvisnost in samostojnost sodstva? (152)
324. Ali imajo sodišča pravico presoje, ali se predpisi nižji od zakona z njim ujemajo ali ne? (152)
325. O čem odločajo ustavna sodišča? (152)
326. Kaj so zasebni pravni akti? (153)
327. Kako tudi drugače poimenujemo zasebne pravne akte? Navedi nekaj primerov. (153)
328. Razloži razliko med enostranskimi in dvostranskimi pravnimi posli. Navedi primere. (153)
329. Razloži razliko med oneroznimi in oneroznimi pravnimi posli. Navedi primere. (154)
330. Razloži razliko med pravnimi posli v času življenja in za primer smrti. Navedi primere. (154)
331. Opiši značilnosti pravnega razmerja. Kdo so nosilci razmerja? (157)
332. Katera dva pogoja morata biti izpolnjena, da lahko nastane pravno razmerje? (158)
333. Kdaj pravno razmerje preneha in kako se spremeni? (158)
334. Kaj so pravna dejstva? (158)
335. Navedi in opredeli dve glavni vrsti pravnih dejstev. (158)
336. Katere tri vrste človeških dejanj povzročajo pravne posledice? (159)
337. Ali so pravni akti tudi pravna dejstva? Ali so pravna dejstva tudi splošni pravni akti? (159)
338. Naštej glavne vrste protipravnih dejanj. (159)
339. Kakšne so pravne posledice protipravnih dejanj? (159)
340. Kaj so pravne domneve? Kaj v teh primerih odredijo pravna pravila? Ali lahko navedeš nekaj primerov presumpcij? (159)
341. Ali je dovoljeno ovreči pravno domnevo z nasprotnim dokazom? (159)
342. Kaj so pravne fikcije?
343. Pojasni, zakaj ustvarja pravnomočnost upravnih in sodnih odločb fikcijo zakonitosti. (161)
344. Zakaj pravni red uvaja fikcije? Pojasni razliko med pravno domnevo in pravno fikcijo. (161)
345. Navedi sestavine pravnega razmerja. (161)
346. Kaj so pravni subjekti? (161)
347. Kdaj so pravni subjekti pravno sposobni? (161)
348. Na kateri dve vrsti oseb delimo pravne subjekte? (162)
349. Opiši zgodovinski razvoj pravne enakosti fizičnih oseb. (162)
350. Kdaj pridobi in kdaj izgubi posameznik svojo pravno sposobnost? (162)
351. Kaj je poslovna ali opravilna sposobnost? (162)
352. Pojasni vlogo skrbnikov kot organov pravne subjektivnosti varovancev. (162)
353. Kdaj pridobi mladoletnik poslovno sposobnost po slovenskem pravu? Pojasni pojma polnoletnosti in emancipacije in omejene poslovne sposobnosti. (162)
354. Kaj pa je deliktna sposobnost? (163)
355. Kdo velja po slovenskem kazenskem pravu za mladoletnika in kdo za mlajšega mladoletnika? Kakšna je v teh primerih krivdna odgovornost? (163)
356. Kaj so pravne osebe? Kako se ustanovi pravna oseba? (163)
357. Navedi nekaj primerov pravnih oseb. (163)
358. Kako nastopa pravna oseba v pravnem prometu? (164)
359. Kaj sestavlja pravno ogrodje pravne osebe? (164)
360. Definiraj pravico oziroma subjektivno pravo. (164)
361. Kaj je facultas agendi in kaj abstraktno upravičenje do te možnosti? (164)
362. Pojasni razmerje med upravičenjem in namenom oziroma interesom subjekta pravice. (164)
363. Iz katerih dveh upravičenj je sestavljena abstraktna pravica? (164-5)
364. Kako se lahko uveljavlja zahtevke? (165)
365. Pojasni razliko med posrednim in neposrednim varstvom na podlagi oblastne intervencije. (165)
366. Kakšno je razmerje med abstraktno in konkretno pravico? Pojasni pomen in vsebinski obseg konkretnega upravičenja. (165)
367. Pojasni razliko med aktivno in pasivno pravico med negativno in pozitivno izbiro. (165-6)
368. Definiraj dolžnostno upravičenje na podlagi načina konkretne izbire v okviru abstraktnega upravičenja. (166)

369. Pojasni razmerje med pravico in dolžnostjo. (166)
370. Pojasni pojem dolžnostnega upravičenja na zgledu roditeljske pravice. (166)
371. Pojasni pojem dolžnostnega upravičenja v zvezi z lastninsko pravico in njeno ustavno ureditvijo. (166-7)
372. Kaj je pravna dolžnost? Navedi sestavine pravne dolžnosti. (168)
373. Kako nosilec dolžnosti lahko izpolni svojo obveznost? Pojasni pojem alternativnih obveznosti. (168)
374. Navedi tri možne primere v postopku izvrševanja pravice. (168)
375. Zakaj se konflikt dveh pravic lahko izteče v zlorabo pravice? (168)
376. Kako pravne teorije razlagajo pojav zlorabe pravice? (169)
377. Navedi tri prvine, ki opredeljujejo dejanski stan zlorabe pravice. (169-70)
378. Prikaži objektivna merila splošne prepovedi zlorabe pravice po slovenskem pravu. (170)
379. Navedi nekaj učinkovitih pravnih sredstev proti zlorabi pravice. (170)
380. Pojasni zakaj in kako pravice in obveznosti zastarajo. (171)
381. Kdaj se obveznost izpolniti pravico drugega spremeni iz pravne v naturalno oziroma dejansko obveznost? (171)
382. Kaj je zastaralni rok? Ali obstajajo tudi pravice, ki ne zastarajo? (171)
383. Kako je urejeno zastaranje na področju kazenskega prava? (171)
384. Pojasni izraz priposestevanje na področju stvarnega prava. Katera pravna dejstva pogojujejo priposestevanje? (171)
385. Povej, kaj je predmet pravnega razmerja. Kaj je na primer predmet kupne in prodajne pogodbe? (172)
386. Kako deli pravo stvari na različne vrste. Naštej nekaj takih delitev. (172-3)
387. Pojasni pomen preventivnih ukrepov za varstvo pravnih razmerij. Naštej nekaj takih ukrepov. (173)
388. V katerih oblikah nastopa samozaščita kot pravno varstvo pravic iz pravnega razmerja? (173)
389. Kakšne posledice ima za storilca prekoračenje dopustnih meja samozaščite? (174)
390. Pojasni razlikovanje med neposredno in posredno intervencijo državnih organov za zagotovitev pravnega varstva pravic iz pravnega razmerja. (174)
391. Katera dva državna organa začeta postopek v primeru, če so prizadete splošne družbene koristi? (174)
392. Na kakšen način, v katerih oblikah se lahko začne postopek za zavarovanje koristi posameznika? (174-5)
393. Oriši nekaj značilnosti postopka in odločbe, s katero državni organ zavaruje pravni interes posameznika. (175)
394. Kaj je redno pravno sredstvo? Kaj se z njim doseže? (175)
395. Kaj je instanca in kaj je instančna pot? Kaj stori organ druge stopnje? (175)
396. Kaj pomeni, da je sodna ali upravna odločba dokončna oziroma pravnomočna? (176)
397. V čem je bistvo formalne pravnomočnosti in v čem materialne pravnomočnosti odločbe (res iudicata)? (176)
398. Zakaj in v katerih primerih je mogoče razveljaviti, odpraviti ali spremeniti tudi formalno pravnomočno odločbo? (176)
399. Kaj so ničnostni razlogi in kaj ničnost odločbe? (176)
400. Kaj so izredna pravna sredstva? Naštej primere takih pravnih sredstev. (177)
401. Kaj so akti milosti? Navedi dva primera takih aktov. (177)
402. Katera oblika pravnega varstva je izvršba? Katere odločbe so izvršljive? (177)
403. Kaj je izvršilni naslov? S čim se ta praviloma ujema? (177)
404. Pojasni pojem uporabljanja prava. (180)
405. Pojasni, kdaj se pravo uporabi prostovoljno in kdaj prisilno glede na dispozicijo in glede na sankcijo pravne norme. (181)
406. Kaj so materialni akti uporabljanja prava, v razliko od pravnih aktov? (181)
407. Kdaj se pravo uporablja tako, da se za njegovo neposredno izvrševanje izdaja pravne akte nižje vrste? (181)
408. Kaj so akti za izvrševanje neposrednega fizičnega prisiljevanja? Navedi dvojno pravno podlago, ki je navadno potrebna za dopustnost njihove uporabe. (181-2)
409. Pojasni, kateri pravni akti pomenijo hkrati uporabljanje in ustvarjanje prava. Kateri pravni akti pa samo ustvarijo pravo in katera vrsta aktov pomeni samo uporabo prava? (182)
410. Opiši tri glavne načine uporabljanja prava glede na teorijo stopnjevitosti prava. (182)
411. V katerih treh pogledih lahko višja norma omejuje in usmerja nižjo? (183)
412. Pojasni normativno konkretizacijo abstraktnega pravila s pomočjo silogističnega sklepanja. Kaj je terminus maior (zgornja premisa) in kaj terminus minor (spodnja premisa) silogističnega sklepanja? (183-4)
413. Pojasni razmerje med živlenskim primerom in konkretnim dejanskim stanom glede na tipske znake abstraktnega dejanskega stanu oziroma glede na pravni kalup (model) ravnanja. (184)
414. Kako pravno vrednotenje razume pravni decizionizem, pravni determinizem in kako teorija argumentacije? (184-5)
415. Kateri pogoj mora biti podan, da je pravni red pozitiven, da ga lahko štejemo za pozitivno pravo? (186)
416. Pojasni personalno načelo veljavnosti prava. (187)
417. Pojasni teritorialno načelo veljavnosti prava. (187)
418. Pojasni pojem krajevne pristojnosti državnega organa. (187)
419. Kaj je vacatio legis glede na vprašanje veljave pravnih predpisov v času. (187-8)

420. Kaj je derogacija glede na razmerje med mlajšim in starejšim predpisom? Kaj je pa abrogacija ? (188)
421. Kdaj in zaradi česa preneha veljati pravni predpis? (188)
422. Kaj pomeni, da ima pravni predpis retroaktivno moč? Katera dva ustavna pogoja morata biti podana v slovenskem pravu, da ima predpis lahko retroaktivno veljavo? (189)
423. katerim pravnim načelom nasprotuje retroaktivna moč predpisa? (189)
424. Ali je dopuščena retroaktivna moč interpretativnim predpisom oziroma avtentičnim razlagam? (189)
425. Kaj so iura quaesita (pridobljene pravice)? (189)
426. Navedi v katerih primerih retroaktivna moč predpisa ni dovoljena. (189-90)
427. Kaj razumeš z razlago pravnega akta? Kaj stori razlagalec? (194)
428. Kaj razumeš z uporabljanjem prava? Opiši proces uporabljanja prava. V katero fazo uporabljanja prava spada razlaganje pravnega pravila? (195)
429. Navedi nekaj glavnih skupin subjektov razlage pravnih aktov. (196)
430. kateri dve vrsti obvezne razlage pravnih aktov poznaš glede na organ, ki je razlagalec akta? (196)
431. Kaj so metode razlage pravnih aktov? Kdo oblikuje metode? (197)
432. Navedi nekaj glavnih vrst obveznih interpretacijskih (razlagalnih) pravil. (198)
433. Obrazloži pomen in razvoj neobveznih interpretacijskih pravil, ki jih oblikuje pravna znanost. (199)
434. Navedi glavne metode razlage pravnih aktov. (203)
435. Razloži razlike med pravniškimi (in pravnimi), sodnijskimi, uradovalnimi, strokovnim in pogovornim jezikom kot predmetom jezikovne razlage pravnega pravila. (203-4)
436. Navedi nekaj glavnih interpretacijskih argumentov logične razlage pravnih aktov. (205-7)
437. Pojasni argumentum a contrario (nasprotno razlogovanje). (206-7)
438. Pojasni argumentum a simili ad simile podobnost, analogija). (207)
439. Pojasni argumentum a fortiori in njegove variante (z večjega na manjše, z manjšega na večje). (207)
440. Pojasni argumentum a coherentia (notranja povezanost). (207)
441. Pojasni argumentum a completudine (popolnost sistema). (207)
442. Razloži sistematično metodo razlage pravnih aktov in še posebej uporabo časovnega in hierarhičnega kriterija ter kriterija specialnosti. (208-9)
443. kateri dve metodi sta se izoblikovali v okviru sistematične razlage pravnih aktov v širšem smislu? (208-10)
444. Kaj je analogija? Kaj je analogia legis (zakonska) in kaj analogia iuris (pravna)? (209)
445. Pojasni zgodovinsko metodo razlage pravnih aktov. Kakšna je subjektivistična, kakšna objektivistična in kakšna dinamična zgodovinska razlaga? (210)
446. Opredele funkcionalno (teleološko, po namenu) metodo razlage pravnih aktov (211-3)
447. Pojasni trditev, da so posamični pravni akti rezultat razlage splošnih pravnih aktov. (213)
448. Katere posebnosti imata razlagi sodb in pravnih poslov kot posamičnih pravnih aktov. (213-4)
449. Kaj pomeni in kako se izvede iskanje prave volje (pogodbenih) strank? (215)
450. Pojasni razliko med deklarativno, restriktivno in ekstenzivno razlago pravnega akta glede na rezultat razlage. (215-6)
451. Zakaj je potrebno pravno odločitev (sodišča, državnega organa), ki nastane kot rezultat uporabljanja prava obrazložiti? Katere sestavine ima obrazložitev odločitve? (216-7)
452. Opredele načelo zakonitosti. kateri akti pravne ali materialne narave so zakoniti? (218-9)
453. Pojasni pomen načela zakonitosti kot prvine vladavine prava oziroma pravne države. (219-20)
454. Zakaj je načelo zakonitosti pomembno za varovanje človekovih pravic in za neodvisnost sodišč? (220)
455. Pojasni načelo zakonitosti v zvezi s hierarhijo pravnih predpisov. (220)
456. Katera pravna sredstva zagotavljajo varstvo zakonitosti? (220)
457. Pojasni delitev prava na javno in zasebno pravo. (223-6)
458. Navedi in opiši tradicionalne pravne panoge. (226-233)
459. Pojasni glavne razlike med evropskim kontinentalnim pravnim sistemom ter anglo-ameriškim pravnim sistemom kot dvema velikima pravnima sistemoma. (233-6)
460. Kaj veš o pravnih znanostih in njihovih metodah? Katere so glavne naloge pravnih znanosti? Kako se delijo pravne znanosti? Katere metode so razvile? (237-45)
461. Kaj veš o bistvenih lastnostih prava in še posebej modernega prava? Ali poznaš glavne teorije o bistvu prava? (250-66)